

**Sprawozdanie z pracy Pełnomocnika Wojewody Śląskiego
do Spraw Mniejszości Narodowych i Etnicznych za 2021 rok**

1. Liczba spotkań ze środowiskami mniejszości narodowych i etnicznych, w tym organizowanych z inicjatywy pełnomocnika.

- 21 stycznia 2021 r. Pełnomocnik zorganizowała konferencję szkoleniową na temat Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030, z udziałem Kuratorium Oświaty, przedstawicieli urzędów miast, przedstawicieli organizacji romskich oraz innych organizacji pozarządowych, dyrektorów szkół, asystentów edukacji romskiej, mops-ów;
- 24 lutego 2021 r.– udział Pełnomocnika i pracowników WSOiC w spotkaniu pt. „Asystent edukacji romskiej i współpraca z organem prowadzącym wsparcie dla edukacji uczniów z mniejszości romskiej”, zorganizowanym przez Kuratorium Oświaty w Katowicach;
- 26 lutego 2021 r. odbyło się, zorganizowane przez Pełnomocnika Wojewody Śląskiego do Spraw Mniejszości Narodowych i Etnicznych, spotkanie z przedstawicielami organizacji i środowisk mniejszości narodowych i etnicznych z województwa śląskiego, którego tematem był Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2021. W spotkaniu uczestniczył II Wicewojewoda Śląski oraz Dyrektor i pracownicy Urzędu Statystycznego w Katowicach oraz koordynator do spraw mniejszości narodowych i etnicznych w UM Zabrze. Uczestnicy spotkania zapoznali się prezentacją „Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2021”. Prezentacja obejmowała następujące zagadnienia:
 - cel i termin spisu oraz metody zbierania danych,
 - bezpieczeństwo danych zebranych w ramach prac spisowych,
 - zakres danych przekazywanych przez respondenta,
 - identyfikacja narodowo-etniczna,
 - popularyzacja spisu;
- 02.03.2021 r. Pełnomocnik uczestniczyła w spotkaniu on-line z udziałem GUS, przedstawicieli mniejszości narodowych i etnicznych z Komisją Wspólną Rządu oraz Mniejszości Narodowych i Etnicznych;
- 26 kwietnia 2021 r. – udział w szkoleniu on-line w sprawie Narodowego Spisu Ludności i Mieszkań 2021 zorganizowanym przez MSWiA z udziałem przedstawicieli GUS oraz mniejszości narodowych i etnicznych;
- w dniu 31 maja 2021 r. zorganizowano w ŚUW spotkanie dotyczące aktualnej sytuacji społeczności romskiej w Zabrzu z udziałem Pana Daniela Ondycza Prezesa Stowarzyszenia Amaro Drom – Nasza Droga w Zabrzu. Zgłoszone przez Pana Ondycza podczas spotkania problemy zostały przedstawione przez ŚUW pisemnie Prezydentowi Miasta Zabrze;
- w czasie trwania Spisu Pełnomocnik zorganizowała w dniu 28.07.2021 r. spotkanie z udziałem Urzędu Statystycznego w Katowicach, przedstawicieli organizacji mniejszości oraz gminnych komisarzy spisowych z gmin, na terenie których zamieszkują mniejszości, na temat aktualnego stanu prac spisowych;
- 5 listopada 2021 r. Pełnomocnik zorganizowała konferencję szkoleniową na temat realizacji w 2022 roku zadań w ramach Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030, z udziałem Kuratorium Oświaty, przedstawicieli urzędów miast, przedstawicieli organizacji romskich oraz innych organizacji pozarządowych, dyrektorów szkół, asystentów edukacji romskiej, mops-ów.

2. **Koordynowanie na obszarze województwa działań organów administracji rządowej, realizujących zadania na rzecz mniejszości – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie**

Pełnomocnik Wojewody zainicjowała i stale poszerza współpracę z Kuratorium Oświaty oraz Policją w sprawach mniejszości narodowych i etnicznych, w szczególności z Pełnomocnikiem Komendanta Wojewódzkiego Policji do Spraw Ochrony Praw Człowieka. Na zaproszenie Pełnomocnika Wojewody Śląskiego do Spraw Mniejszości Narodowych i Etnicznych przedstawiciel Kuratorium Oświaty i Pełnomocnik KWP od kilku lat biorą udział w organizowanych przez Śląski Urząd Wojewódzki konferencjach i spotkaniach. W 2021 roku również uczestniczyli w organizowanych przez Pełnomocnika spotkaniach z przedstawicielami stowarzyszeń mniejszości narodowych i etnicznych z terenu województwa śląskiego. Na bieżąco prowadzona współpraca ma charakter roboczy, natomiast w sytuacjach tego wymagających Wojewoda lub Pełnomocnik kierują wystąpienia pisemne np. do Śląskiego Komendanta Wojewódzkiego Policji i komendantów powiatowych, w sprawie bezpieczeństwa Romów.

W 2021 roku miał miejsce Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań i to przedsięwzięcie pozostawało w sferze zainteresowania środowisk i organizacji mniejszości. Pełnomocnik współpracowała w tym zakresie z Urzędem Statystycznym w Katowicach.

26 lutego ubr. odbyło się zorganizowane przez Pełnomocnika Wojewody Śląskiego do Spraw Mniejszości Narodowych i Etnicznych, spotkanie z przedstawicielami organizacji i środowisk mniejszości narodowych i etnicznych z województwa śląskiego, którego tematem był Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2021. W spotkaniu uczestniczył II Wicewojewoda Śląski oraz Dyrektor i pracownicy Urzędu Statystycznego w Katowicach oraz koordynator do spraw mniejszości narodowych i etnicznych w UM Zabrze.

Uczestnicy spotkania zapoznali się prezentacją „Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań w 2021 roku – organizacja, identyfikacja narodowo-etniczna, promocja”.

Prezentacja obejmowała następujące zagadnienia:

- cel i termin spisu oraz metody zbierania danych,
- bezpieczeństwo danych zebranych w ramach prac spisowych,
- zakres danych przekazywanych przez respondenta,
- identyfikacja narodowo-etniczna,
- popularyzacja spisu.

Podczas spotkania przedstawiciele organizacji mniejszości narodowych i etnicznych mieli także możliwość zadawania pytań na interesujące ich tematy i uzyskania wszelkich wyjaśnień dotyczących Spisu.

W dniu 02.03.2021 r. Pełnomocnik uczestniczyła w spotkaniu on-line z udziałem GUS i przedstawicieli mniejszości narodowych i etnicznych z Komisji Wspólnej rządu oraz Mniejszości Narodowych i Etnicznych.

Na stronie internetowej ŚUW zamieszczono informację o Narodowym Spisie Powszechnym Ludności i Mieszkań 2021.

W czasie trwania Spisu Pełnomocnik zorganizowała w dniu 28.07.2021 r. spotkanie z udziałem Urzędu Statystycznego w Katowicach, przedstawicieli organizacji mniejszości oraz gminnych komisarzy spisowych z gmin, na terenie których zamieszkują mniejszości - na temat aktualnego stanu prac spisowych.

3. **Podjęmowanie działań na rzecz respektowania praw mniejszości i przeciwdziałanie ewentualnemu naruszaniu tych praw i dyskryminacji osób należących do mniejszości – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie.**

Podczas spotkania w dniu 26 lutego ub. r. na temat NSPLiM 2021 r. przedstawiciele społeczności romskiej zgłosili potrzebę upowszechnienia spisu powszechnego oraz wsparcia Romów w realizacji obowiązku spisowego. W związku z powyższym Pełnomocnik skierowała do gmin, na terenie których zamieszkują Romowie z pismo prośbą o promocję NSP 2021 wśród społeczności romskiej zamieszkującej w danej gminie, a także o udzielenie wsparcia w realizacji samospisu. Jednocześnie poinformowano, że w razie potrzeby swoją pomoc zadeklarował Urząd Statystyczny w Katowicach. Pisma w tej sprawie zostały wysłane 17 i 18 marca 21 r.

4. Podejmowanie działań na rzecz rozwiązywania problemów mniejszości – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie.

Zasadnicza część działań dotyczących rozwiązywania problemów mniejszości zawiera się w zadaniach realizowanych w ramach „Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021 – 2030”. W 2021 roku 5 gmin województwa śląskiego (tj. Chorzów, Gliwice, Ruda Śląska, Zabrze i Żywiec) oraz 3 organizacje pozarządowe (tj. Stowarzyszenie Przyjazna Ósemka w Bytomiu, Uczniowski Klub Sportowy Taekwon-do w Zabrzu i Centrum Rozwoju Lokalnego w Zawierciu) realizowały zadania z rządowego programu pn. „Program integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030”. Na realizację zadań z Programu integracji dla województwa śląskiego w 2021 roku przyznano środki w wysokości **942 763 zł** (zgodnie z decyzją MSWiA) z rezerwy celowej oraz **85 000 zł** z części 30 budżetu państwa (MEiN). W 2021 roku realizowano 24 zadania z następujących dziedzin:

- Edukacja - 19 zadań – 11 zadań z MSWiA + 8 zadań z MEiN

- Mieszkalnictwo – 2 zadania (Zabrze i Żywiec)

- Innowacyjne projekty integracyjne – 3 zadania (Chorzów, Zabrze. Zawiercie).

W województwie działa kilka świetlic integracyjnych dofinansowanych ze środków Programu integracji (Bytom, Chorzów, Gliwice, i Żywiec). Z kolei dzięki realizacji zadań z dziedziny Mieszkalnictwo, wyremontowano w 2021 roku 6 lokali mieszkalnych. Prace remontowe w lokalach polegały m.in. na wykonaniu pomieszczeń sanitarnych w mieszkaniach, wymianie stolarki okiennej i drzwiowej czy instalacji elektrycznej, malowaniu mieszkania. Ponadto w 2 budynkach mieszkalnych w Zabrzu wymieniono instalację elektryczną na klatkach schodowych i wykonano do każdego lokalu zasilanie 3-fazowe, wykonano wyłącznik przeciwpożarowy oraz wyłącznika głównego, wykonano oświetlenie klatek schodowych. W Żywcu w budynku mieszkalnym jednorodzinny wykonano docieplenie oraz izolację dachu oraz zewnętrzną kanalizację sanitarną. Dzięki remontom w 2021 roku poprawił się stan infrastruktury mieszkaniowej oraz standard życia rodzin romskich w Zabrzu i Żywcu. Ponadto :

- w 2021 r. mieszkaniec Zabrze kilkakrotnie zgłaszał do ŚUW problemy mieszkaniowe rodzin romskich z Zabrze, głównie dotyczące przydziału mieszkania i remontu. W tych sprawach kierowano pismo do Prezydenta Miasta Zabrze z prośbą o rozeznanie sprawy oraz informację o podjętych działaniach, zgodnie z kompetencjami,

- w związku z mailami dotyczącymi osób ze społeczności romskiej kierowanymi do ŚUW przez ww. mieszkańca Zabrze i powoływaniem się przez niego na Pana Daniela Ondycza Prezesa Stowarzyszenia Amaro Drom – Nasza Droga w Zabrzu, zorganizowano w ŚUW w dniu 31 maja 21 r. spotkanie dotyczące aktualnej sytuacji społeczności romskiej w Zabrzu z udziałem Pana Ondycza oraz pracowników ŚUW. Zgłoszone przez Pana Ondycza podczas spotkania problemy zostały przedstawione przez ŚUW pisemnie Prezydentowi Miasta Zabrze. Podczas spotkania Pan Ondycz stwierdził też, że ww. osoba go nie reprezentuje,

- Przewodniczący Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego Niemców Województwa Śląskiego przedstawił problemy dotyczące emisji spotu w Radiu Katowice. W porozumieniu z rzecznikiem prasowym ŚUW udzielono w trybie roboczym informacji, iż Urząd nie może interweniować w tej sprawie w Radiu,

- z inicjatywy Pełnomocnika II Wicewojewoda Śląski wystąpił w dniu 5 lipca ub. roku do Prezydent Miasta Zabrze z pismem, w którym przedstawił możliwości jakie daje „Program integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030”, w szczególności zwracając uwagę na możliwości, jakie w kwestii integracji Romów w Zabrzu stwarza realizacja zadań z dziedziny Mieszkalnictwo. Integracja Romów kształtuje się bowiem również poprzez zamieszkiwanie wśród społeczności większościowej, a nie poprzez tworzenie romskich dzielnic. Stanowisko to Pełnomocnik przedstawiła ponadto w piśmie do Prezydenta Miasta skierowanym w związku z przesłaną przez Miasto prośbą o pomoc w przyznaniu lokalu mieszkalnego w Katowicach dla rodziny romskiej z Zabrze.

5. Podejmowanie działań na rzecz respektowania praw osób posługujących się językiem regionalnym – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie

[tutaj wpisz zwięzłą wypowiedź]

6. **Lista organizacji mniejszości narodowych i etnicznych, z którymi Pełnomocnik jest w stałym kontakcie:**

Poniżej przedstawiono listę obejmującą wykaz organizacji, o których obecnie Pełnomocnikowi wiadomo, że działają na terenie województwa śląskiego.

1. **Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców Województwa Śląskiego z siedzibą w Raciborzu** -Przewodniczący - Martin Lippa
2. **Niemiecka Wspólnota „Pojednanie i Przyszłość” z siedzibą w Katowicach** -Przewodniczący Dietmar Brehmer
3. **Związek Ormian w Polsce im. Ks. Arcybiskupa Józefa Teodorowicza z siedzibą w Gliwicach** - Prezes Anna Olszańska
4. **Zabrzańskie Stowarzyszenie Romów** -Prezes Andrzej Puma
5. **Stowarzyszenie Romów w Gliwicach** -Prezesem Zarządu był Władysław Kwiatkowski
6. **Stowarzyszenie Romów Śląskich (dawniej Stowarzyszenie Romów „Gandi” w Rudzie Śląskiej) z siedzibą w Rudzie Śląskiej** - Prezes Zarządu Izolda Kwiek
7. **Śląskie Stowarzyszenie Romów w Radzionkowie** - Prezes Zarządu Jan Kwiek
8. **Stowarzyszenie „Szansa dla Romów” w Chorzowie** - Prezes Szandor Goga
9. **„Stowarzyszenie Angel” w Bytomiu** - Prezes Angela Mirga
10. **Związek Ukraińców w Polsce Koło Katowice** - Prezes Olha Yankovych
11. **Bytomskie Stowarzyszenie Kultury Żydowskiej** - Prezes Henryk Akselrad
12. **Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Żydów w Polsce Oddział Gliwice** -Przewodnicząca Malwina Wollek
13. **Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Żydów w Polsce Oddział Katowice** - Przewodnicząca Helena Grzebień
14. **Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Żydów w Polsce - Oddział Częstochowa** - Przewodnicząca Izabela Sobańska-Klekowska
15. **Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Żydów w Polsce Oddział Bielsko-Biała** - Przewodnicząca Anna Dorobisz
16. **Towarzystwo Słowaków w Polsce Koło na Śląsku** - Prezes Jozef Grapa
17. **Fundacja Mniejszości Niemieckiej Województwa Śląskiego z siedzibą w Rybniku** - Prezes Krzysztof Sosna
18. **Stowarzyszenie Romów Romano Drom z siedzibą w Sosnowcu** - Prezes Robert Rajski (w 2021 roku Stowarzyszenie nie prowadziło działalności)
19. **Ormiańsko-Polski Komitet Społeczny z siedzibą w Zabrze** - Prezes Hraczja Bojadżjan
20. **Stowarzyszenie Amaro Drom Nasza Droga w Zabrze** - Prezes Daniel Ondycz
21. **Górnośląska Fundacja Kultury i Spotkań im. Eichendorffa w Łubowicach** - Prezes Zarządu Martin Lippa
22. **Stowarzyszenie Romów Powiatu Zawiercie JAME ROMA – MY CYGANIE z siedzibą w Łazach** - Prezes Zarządu Marek Lewandowski
23. **Stowarzyszenie Polsko-Romskie Polo Roma z siedzibą w Zabrze** – Prezes Monika Rojewska. Stowarzyszenie powstało w 2021 roku

7. Lista znanych Pełnomocnikowi organizacji i środowisk mniejszości narodowych i etnicznych działających na terenie województwa.

Według Spisu z 2011 roku w województwie śląskim zamieszkują następujące mniejszości narodowe i etniczne: Niemcy, Karaimi, Ormianie, Romowie, Rosjanie, Ukraińcy, Żydzi, Słowacy, Czesi, Łemkowie, Białorusini, Tatarzy, Litwini.

Poza wyżej wymienionymi organizacjami mniejszości i organizacjami działającymi na rzecz mniejszości, w Sosnowcu znajduje się parafia prawosławna pod wezwaniem Świętych Wiery, Nadziei, Luby i Matki ich Zofii. Wśród parafian są osoby narodowości rosyjskiej, ukraińskiej i białoruskiej. W Częstochowie znajduje się parafia prawosławna pod wezwaniem Świętego Mikołaja.

8. Współpraca Pełnomocnika z innymi instytucjami lub organizacjami, zajmującymi się problematyką mniejszościową – proszę przedstawić syntetyczny opis działań w tym zakresie.

- w 2021 roku były prowadzone w MSWiA prace nad opracowaniem projektu raportu dotyczącego sytuacji mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego w Rzeczypospolitej Polskiej w latach 2019-2020. Pełnomocnik przygotowała – we współpracy z organizacjami mniejszości narodowych i etnicznych z terenu województwa śląskiego – ankietę dot. sytuacji mniejszości, która została przesłana do MSWiA.

W związku z uchwaleniem „Programu Integracji Społecznej i Obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030”, była też na bieżąco realizowana współpraca z MSWiA w sprawach związanych z wdrożeniem tego Programu. Pełnomocnik i pracownicy ŚUW uczestniczyli też w spotkaniach i szkoleniach organizowanych przez MSWiA.

- w 2021 roku Pełnomocnik współpracowała z Urzędem Statystycznym w Katowicach włączając się w akcję promocji Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań w środowiskach mniejszości, jak również odpowiadając na potrzeby mniejszości w tym zakresie. Zorganizowano spotkania na temat Spisu, Pełnomocnik przekazała też w marcu 2021 organizacjom mniejszości narodowych i etnicznych materiały promocyjne dot. Spisu Powszechnego otrzymane z Urzędu Statystycznego (w wersji papierowej i elektronicznej). Podczas spotkania w dniu 26 lutego ub. r. przedstawiciele społeczności romskiej zgłosili potrzebę upowszechnienia spisu powszechnego oraz wsparcia Romów w realizacji obowiązku spisowego. W związku z powyższym Pełnomocnik skierowała do gmin, na terenie których zamieszkują Romowie z pismo prośbą o promocję NSP 2021 wśród społeczności romskiej zamieszkującej w danej gminie, a także o udzielenie wsparcia w realizacji samospisu. Jednocześnie poinformowano, że w razie potrzeby swoją pomoc zadeklarował Urząd Statystyczny w Katowicach. Pisma w tej sprawie zostały wysłane 17 i 18 marca ub. r. Na stronie internetowej ŚUW zamieszczono informację o Narodowym Spisie Powszechnym Ludności i Mieszkań 2021.

Spotkania były organizowane również w trakcie trwania Spisu. 28 lipca 2021 r. Pełnomocnik we współpracy z US w Katowicach zorganizowała spotkanie, w którym uczestniczyli – oprócz organizacji mniejszości – przedstawiciele gminnych komisarzy spisowych z gmin, na terenie których zamieszkują mniejszości.

- w 2021 roku na bieżąco prowadzona była współpraca ze Śląskim Kuratorem Oświaty. Przedstawiciele Kuratorium uczestniczyli i w spotkaniach i szkoleniach organizowanych przez Pełnomocnika, w tym również jako prelegenci. Z kolei Pełnomocnik i pracownicy ŚUW uczestniczą w projektach realizowanych przez Kuratorium, jak na przykład w konferencji: Dwukulturowość i dwujęzyczność na przykładzie kultury romskiej, jaka odbyła się w dniu 17 listopada 21 r.

- w związku z uchwaleniem Programu integracji 2021-2030 Pełnomocnik wystąpiła do gmin, na terenie których zamieszkują Romowie informując o możliwościach Programu oraz zachęcając do udziału w nim, jak również do promocji Programu na stronach internetowych urzędów gmin (dotyczy zarówno edycji 2021, jak i 2022).

9. **Udział Pełnomocnika lub innych osób zajmujących się sprawami mniejszości narodowych i etnicznych w organizowanych przez mniejszości narodowe i etniczne imprezach i spotkaniach, na które zostali zaproszeni w ramach kreowania pozytywnego wizerunku mniejszości narodowych i etnicznych (proszę wymienić).**

Pełnomocnik Wojewody zapewnia stały kontakt ŚUW z organizacjami i środowiskami mniejszości w województwie i bierze udział w spotkaniach organizowanych przez stowarzyszenia i środowiska mniejszości oraz organizacje działające na rzecz mniejszości. Pełnomocnik i pracownicy WSOiC biorą udział w organizowanych imprezach i spotkaniach, na które zapraszają organizacje mniejszości.

Rok 2021 był jednak kolejnym rokiem epidemii Covid w Polsce i organizacje mniejszości były zmuszone ograniczyć swoją działalność, a wszelkie podejmowane przedsięwzięcia realizować z zachowaniem reżimu sanitarnego. Również pracownicy ŚUW musieli się stosować do ograniczeń związanych z sytuacją epidemiczną.

Część projektów przeniesiono do internetu, zapewniając możliwość zdalnego udziału wszystkim członkom organizacji mniejszości oraz osobom zainteresowanym.

Z uwagi na zaistniałą sytuację epidemiczną organizacje mniejszości rzadziej niż przed pandemią zapraszały do osobistego udziału w organizowanych imprezach.

Pełnomocnik lub jego przedstawiciel wzięli osobisty udział w :

- uroczystościach z okazji 77 rocznicy Zagłady Romów, które odbyły się w dniu 2.08.21 r. w Muzeum Auschwitz w Oświęcimiu,
- uroczystościach z okazji Wielkich Świąt Żydowskich Rosz Haszana i Sukot zorganizowanych w Cafe Jerusalem w Będzinie w dniu 5.09.21 r. – na zaproszenie Przewodniczącej Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego Żydów w Polsce Oddział w Katowicach,
- koncercie jubileuszowym, jaki odbył się w dniu 9.10.21 r. w Filharmonii Śląskiej w Katowicach z okazji 30-lecia założenia Związku Niemieckich Stowarzyszeń Społeczno-Kulturalnych w Polsce i 30-lecia podpisania Traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy – na zaproszenie Przewodniczącego VDG,
- Festynie Kulturalnym Mniejszości Niemieckiej w Siemianowicach Śląskich zorganizowanym w dniu 2.10.21 r. z okazji Dnia Jedności Niemiec oraz 30-lecia podpisania Traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy – na zaproszenie Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego Niemców Województwa Śląskiego Oddział w Katowicach,
- Dniach Ormiańskich zorganizowanych w dniu 6.11.21 r. w Gliwicach – na zaproszenie Związku Ormian Polskich im. Ks. abpa Józefa Teodorowicza w Gliwicach.

Ponadto :

- w odpowiedzi na zaproszenie Przewodniczącego Koła w Wieszowej Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego Niemców Województwa Śląskiego na inaugurację Szkołki Piłkarskiej MIRO Fussballschule w dniu 19 września w Wieszowie, Pełnomocnik skierowała list do uczestników wydarzenia,
- z okazji świąt ważnych dla mniejszości narodowych i etnicznych Pełnomocnik wystosowywała w ciągu roku 2021 listy okolicznościowe do organizacji mniejszości.

10. **Czy w minionym roku zaszła konieczność podjęcia przez Pełnomocnika interwencji w sytuacjach konfliktowych?**

tak nie

11. Jeśli odpowiedź na powyższe pytanie była twierdząca, proszę o krótkie opisanie poniżej interwencji (w tym mediacji) podjętych w takich sytuacjach.

[tutaj wpisz zwięzłą wypowiedź]

12. Opis pozostałych najważniejszych działań podjętych przez Pełnomocnika w ostatnim roku, w tym m.in. opis wdrażanych programów dotyczących mniejszości narodowych i etnicznych oraz działań podjętych w celu szerokiego informowania społeczeństwa większościowego integracji¹

- 2021 rok był pierwszym rokiem realizacji nowego Programu integracji 2021-2030. 21 stycznia 2021 zorganizowana została przez Pełnomocnika Wojewody Śląskiego do Spraw Mniejszości Narodowych i Etnicznych Konferencja szkoleniowa, której celem było zapoznanie potencjalnych wykonawców zadań na rzecz integracji społeczności romskiej z terenu województwa śląskiego z założeniami Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030 oraz procedurą ubiegania się o środki na 2021 rok. Ze względu na sytuację pandemiczną Konferencja odbyła się w formie on-line. W Konferencji wzięło udział ok. 40 osób - przedstawiciele gmin, placówek oświatowych, AER i stowarzyszeń. Podczas spotkania przedstawiono również podsumowanie realizacji Programu integracji społeczności romskiej w Polsce na lata 2014-2020.

Ponadto, informacja o Programie na lata 2021-2030 została w lutym 21 r. przesłana do organizacji romskich oraz innych organizacji pozarządowych, jak również do gmin, na terenie których zamieszkują Romowie. Pełnomocnik zwróciła się z prośbą do urzędów gmin o zamieszczenia informacji o Programie na swoich stronach internetowych. Informacja o Programie (również o edycji na 2022 rok) została zamieszczona na stronie ŚUW.

- 13 kwietnia 2021 roku odbyło się posiedzenie Komisji wojewódzkiej do spraw oceny wniosków złożonych o dofinansowanie w 2021 r. w ramach „Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030”. W pracach Komisji wzięł udział przedstawiciel MSWiA.

- 7 września 2021 r. w siedzibie Regionalnego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli WOM w Katowicach odbyło się zorganizowane przez Pełnomocnika Wojewody Śląskiego do Spraw Mniejszości Narodowych i Etnicznych szkolenie dla asystentów edukacji romskiej oraz nauczycieli wspomagających z terenu województwa śląskiego i podkarpackiego. W szkoleniu wzięł udział także Wicekurator Oświaty w Katowicach wraz z pracownikami, a także dyrektorzy szkół zatrudniający AER. Jednym z prelegentów szkolenia była przedstawicielka MSWiA, która przedstawiła rolę asystenta edukacji romskiej w kontekście Programu integracji. Na szkoleniu omówione zostały założenia „Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030”, ze szczególnym uwzględnieniem zadań AER i nauczycieli wspomagających, mechanizm zwiększonej subwencji oświatowej oraz SIO w kontekście edukacji uczniów romskich, oraz metody i formy pracy z uczniem pochodzenia romskiego podczas nauki zdalnej. Dyrektor ZSP nr 12 w Gliwicach przedstawiła rolę asystenta edukacji romskiej w szkole.

- 17 grudnia ub. r. odbyło się posiedzenie Komisji wojewódzkiej do spraw oceny wniosków złożonych o dofinansowanie w 2022 r. w ramach „Programu integracji społecznej i obywatelskiej Romów w Polsce na lata 2021-2030”. W pracach Komisji wzięł udział przedstawiciel MSWiA oraz dwóch przedstawicieli społeczności romskiej z terenu województwa śląskiego.

- w 2021 roku zrealizowano monitoring realizacji zadań w ramach Programu integracji :

- monitoring realizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Chorzowie zadań edukacyjnych w ramach Programu integracji – wrzesień,
- monitoring realizacji przez Uczniowski Klub Sportowy Taekwon-do w Zabrze zadania pn. Wielosystemowe szkolenie sportowe z Taekwon-do – wrzesień,
- monitoring realizowanego przez Centrum Rozwoju Lokalnego w Zawierciu zadania pn. Integracja społeczności romskiej gminy Zawiercie poprzez integrację zawodową – październik.

13. Inne uwagi

[tutaj wpisz zwięzłą wypowiedź, jeśli żadne z pól nie wypełniało treści sprawy]

Magdalena Szewczuk-Szturc
Pełnomocnik Wojewody Śląskiego
do spraw
Mniejszości Narodowych i Etnicznych